

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Chronici Ditmari Episcopi Merspurgensis Libri IIX

Thietmarus <Merseburgensis>

Helgestadi[i], 1667

Lib. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11072

CHRONICI
DITMARI EPISCOPI
MERSEBURGII
LIB. III.

Tertius in numero regum, sed proximus Otto
 Nomine, scribatur, & digna laude locetur.
 Sede patris magni vivens per secula secundo
 Successu, miseris qui profuit omnibus horis.
 Hujus prima bonis latantur, triste supremis
 Advenit, nostris criminibus undiq; magnis.
 Tunc luit hic mundus, quod s'revit recta malignus
 Vltici gladio perierunt plurima regna.
 Nulla patet nobis, certissima causa, per itis
 Cunctis est visum Mersburgi flebile damnum,
 Ex quo sustinuit, quod pax pia longe recessit,
 Finibus è nostris, late regnabat & hostis.
 Quis valet effari? saviret ut iste crudelis
 Funere, cum Christi templis non parceret aliis.
 Congressi mutuo ceciderunt atq; duello
 Ex nostris multi, Saracenis exsuperati.
 Vere felices qui Christum semper amantes,
 Tranquilla pacis retinent optata, timoris
 Funditus ignari pulsant is corda maligni,
 Plusquam trienos qui nunc turbaverat annos
 Antecessores nostros, & prohdolor, hostes
 Armavit, nostras quoque nunc infringere terras.
 Qui calos terris conjunxit, ponat ut istis
 Finem supplicis optet modo quisque fidelis,

OTTO-
NIS II. ju-
ventus &
religiosa
munifi-
centia,

Et tunc regni procurator nostri, Otto secundus, materies mei, qui juvenis viribus corporis elucens eximius, primo quæ sunt proterva sectatus, largitusque plurima pietatis opere absque temperamento, matura fugit consilia. Deindeq; castigatus à multis, imposito sibi laudandæ virtutis freno, nobiliter in diebus suis conversatus est, sicut insequentibus explanabo. Piæ genetricis suæ instinctu, cujus gubernaculo vigeat, *Mimileve*, ubi pater suus obiit, iusto acquisivit concambio, decimasque, quæ ad *Heresfeld* pertinebant: Et congregatis ibi Monachis, liberam fecit Abbatiam, datisque sibi rebus necessarijs, Apostolico confirmavit privilegio. Insuper licentiam Archiepiscopum eligendi confratribus, domino famulantibus *Magdeburg*, præcepto imperiali, præsentî Archiepiscopo dedit *Adelberto*, & cum uno libro, qui hodie ibidem est, in quo sua Imperatricisque Theophaniæ imago auro splendet formata, munus affirmavit. Quod gratia Cæsaris, & in præsentia ejus, Archiepiscopus, præparatus ad missam, cum, prælecto evangelio, more solito optimè prædicasset, recitato coram præcepto imperiali, quo electio continebatur, ostendit, eundemque quicumque temerarius hoc unquam auderet infringere, terribili excommunicatione damnavit, & cunctis prosequentibus *amen, fiat, fiat*, consolidavit. Pauperem adhuc Episcopatum *Merseburgensem* largisua pietatè respexit, & ejus provisorî *Gislero*, quia hunc multum dilexerat, *Svencam* civitatem cum appertinentibus cunctis ad servitutem sancti Johannis Baptistæ tradidit, & quicquid *Merseburgensis* murus continet urbis cum *Judæis* & *Mercatoribus* de moneta & foresto, inter *Salam* ac *Mildam* fluvios, & *Suisuli* atque *Plisni* pagos jacenti, *Choron* & *Nirtechua*, *Bucithi* & *Cothug* ac *Borintizi*, permisit, ei hæc omnia scriptis manupropria corroboratis affirmans. Interim *Gero*, *Agrippinæ* sedis egregius provisor, obiit

Mimmile-
ve Abba-
tia,

Privilegiū
Collegij
Magdebur-
gici.

Gislerus
Episcop.
Merseburg.

Gero Ar.

obiit, de quo quia pauca prælibavi, quæ tunc reservavi, paucis ^{chiepisci}
 edicam. Hic crucifixum, qui nunc stat in media, ubi ipse ^{Colonien-}
 pausat, Ecclesia, ex ligno studiose fabricari præcepit. Hujus ^{sis, de que}
 caput dum filium videret, hoc salubri remedio curavit. Do- ^{supra.}
 minici corporis portionem, unicum in cunctis necessitatibus
 solatium, & partem unam salutiferæ crucis conjungens po-
 suit in rimam, & prostratus nomen Domini flebiliter invoca-
 vit, & surgens humili benedictione integritatem promeruit.
 Is dum capellam clara jam luce intraret suam, victorem san-
 ctum, ut suis post intimavit fidelibus, cum Diabolo dimican-
 tem atque vincentem, vidit. Hujus obitum cuidam Abba-
 tissæ Gerbergæ, quam propter castitatem mentis, & corporis
 idem multum dilexerat, secumque sæpe detinuit, Diabolus
 bonorum invidus omnium, sicut prius solebat in cæteris,
 prodidit: *Vellem tibi meum aperire secretum, ni te scirem cuncta* ^{Diaboli}
hactenus nunquam servavisse commissa. Sed si fideliter hoc con- ^{vaticini-}
tinere mihi promittis, ea dico ratione, ut quandocunque alicuius ^{um,}
aperire, vitam tibi me non dubites tollere. Gero tuus familiaris
in hoc anno tantam incidet infirmitatem tres dies, ut mortuus cre-
datur, & si ab aliquo hoc spatium custoditur, tale potest securus
evadere periculum. Sed ancilla Christi verbis obstupefacta
 talibus, fideli se silentio hæc promisit omnibus occultare. Hæc
 cum eundem videret evanescere, directo mox itinere, Ar-
 chiepiscopo universa narravit. Quod Diabolus intelligens,
 in tantum eam cecidit, ut post innumeros dies vitam hanc fra-
 gilem vita mutaret æterna. Archiepiscopus autem in die
 depositionis ejus missam celebrans, meritum ejus cunctis
 assistantibus indixit, indulgentiamque ei ab his postulavit, &
 ipse fecit. Post hæc infirmitate prædicta gravatus, se Ever-
 gero custodiendum commisit. Qui eundem acri dolore de-
 fatigatum quasi mortuum lavari, pheretroque impositum ad
 Ecclesiam portari, posteraque die sepeliri iussit. Hic, ut ajunt
 populi,

populi, tertia nocte, quasi de gravi somno expergiscens, audivit sonantem campanam, & ut aperirent ei velociter terna exclamacione rogavit. Obstupefactus is, quia audivit, Evergerum præfatum, custodem Ecclesiæ, ut Episcopo laboranti succurreret, interpellavit: Qui eundem per omnia fuisse mentitum affirmans, magno percussit baculo, sicque quievit divæ præsul memoriæ III. Cal. Julij. Apparuit autem mox Luidolpho Abbati dicens, *requiem aternam nobis cantate, & evanuit ab oculis ejus.* Hujus vice *VVarinus* electione & imperatorio munere protinus ungitur. Mortuo quoque *Roberto*, Moguntinæ sedis Archipræsule, Imperator Cancellarium suimet nomine *VWilligisum*, multis hoc ob utilitatem sui generis renuentibus, eidem præfecit Ecclesiæ. Sciebat enim, Petro attestante, *quod non est personarum acceptor dominus, sed omnes se ex corde diligentes præ cæteris amat, incomprehensibili honore remunerans.* Qualiter autem hunc Pastorem futurum divina pietas præsignaverit, non est silendum. Hujus mater quamvis paupercula, tamen, ut in sequentibus apparet, bona, dum eundem in utero portaret, vidit per somnium, quod sol è sinu suimet fulgens totam radiis flammantibus repletet terram. Et in ea nocte, qua hæc talem peperit infantem, simili procreatione hoc jumentum, quod ipsa in domo sua habuit, quasi gratulandum dominæ respondit: *Ille, qui tunc natus est, solerat, quia sanctæ prædicationis suæ radius corda multorum à Christi caritate torpentium illuxit: Et idcirco in ejus natiuitate masculini sexus mirabilis multitudo gignitur: quia vir Domini ad salutem patriæ totius summa prædestinatione regnaturus exoritur.* Felix mater, quam Dominus præ cæteris contemporalibus suis in tantum visitavit, ut prolem nobilioribus coæqualem, vel etiam nonnullis meliorem, pareret, ut ostensæ sibi visionis spem oculis & re ipsa veram esse probaret. Sed hæc alias dico. Imperator prima expeditione *Buschuth* civitatem

Warinus
succedit
Geroni in
Archiep.
Colon.
Robertus
Mogunt.
moritur.

Willigifus
Archiep.
Mogunt.
Patriæ ha-
buit, qui
currus &
bigas face-
re solebat.
unde in
thalamo
grossis li-
teris scri-
bi iussit:
Willegis,
Willegis,
recole un-
de veneris.
Sifrid.
Presb. p.
690 Com-
pl. Chron.
n. log. ibid
pag. 733. Ex
hac Sche-
ninga no-
stra oriun-
du n ipsum
fuisse. tra-
git Meibom, in Chron. S. Laurent. Ms.

tatem

ratem cepit; Danos sibi rebelles petens, ad *Slesuwigk* propo-
 ravit. Ibi etiam hostes suos fovcam, quæ ad defensionem pa-
 triæ parata est, & portam, quæ *VVieglesdor* vocatur, armis præ-
 occupare videns, consilio *Bernhardi Ducis*, & avi meimet, *Hen-*
rici Comitis, omnes has munitiones viriliter exuperat. In
 hoc itinere prima mali irrisionis in clericos exclamatio attol-
 litur, & à malis hominibus hodie servatur. Admodum mi-
 serabile est, cum aliquid boni à justis inventum, in usu ad
 modicum habetur, & statim ut nimis detestabile à maxima
 multitudine repudiatur. Quod Deo autem displicet, & ho-
 minem ad promerendam reatus sui pœnam protrahit, hoc
 discit, & ut ruminando firmat. Quamvis vero multi irrisio-
 nes non seriò faciant, tamen sine peccati macula has nulla-
 tenus peragunt. Urbem unam in his finibus *Cæsar* ædificans,
 præsidio firmat. Bruno Præsul supra memoratus VII. Id. Mar-
 tij obiit, & *Erp*, præpositus Bremensis, intercessione *Athel-*
dagi Archipræsulis ordinatur. Temporibus his ego natus
 sum, VIII. Cal. Augusti, mense Julio, anno vero Dominicæ
 incarnationis DCCCC LXXVI. * *Henricus* Dux Bavariorum,
 honore & communione privatus, Bojemiam fugit, quem Im-
 perator ibidem valido petens exercitu cum Duce *Bolizlao* ma-
 nentem, nil ibi prorsus in neutro horum profecit, sed ma-
 gnam Bavariorum catervam, sibi ad auxilium huc venien-
 tem, & juxta *Pilisini* urbem castra metatam, dolo cujusdam
 militis *Bolizlai* sic perdidit. Vespere facto, Bavarij se lavan-
 tes nulla custodum securitate fruuntur: & ecce hostis lorica-
 tus adveniens nudos eosdem in tentoriis & in virentibus præ-
 tis occurrentes prostravit, & cum omni præda lætus & inco-
 lumis revertitur. Imperator autem audita tantorum strage
 virorum, & quod nulla sibi via redeundi patuit, recto itinere
 ad civitatem suam, quæ *Cromena* dicitur, venit, & in proximo
 anno præfatum Ducem ad *Pataviam* confugientem subegit.

Ottonis II.
 expeditio
 in Danos.

*Erp*o succe-
 dit Bruno-
 ni in Epi-
 scopatu
 Verdensi.
 vide Crân-
 Metropoli
 lib 3. c. 36.
 * *Henricus*
 II. Bavariæ
 Dux primus
 Pius, sed ubi
 patriucl
 Ottoni II.
 dicto audi-
 ens non es-
 set. Rixosus
 appellatus.
 Avent. lib.
 5. pag. 304.

G

Posthæc

Otonis II. expeditio in Lothariu. Franc. regem, Sigebert. ad ann. 978. Contin. Aimoini lib. 5. c. 44. victoriam Lothario trāscribit. Otto & Lotharius pacificantur, & his Lotharingā abjurat. Sigeb. ad an. 980. *S. Udalricus Episc. Augustanus, obiit Episcopatu anno quinquagesimo Hermanni. Contr. ad an. 973. Gero Comes à Waldone quodam accusatus, dum sum in singulari certamine occidisset, ipse tamen ab Imp. de- collatus est. Lambert. Schaffn. ad an. 973. Posthæc autem Imperator omni studio ordinavit expeditio- nem suam adversus *Lotharium*, regem Karolingorum, qui in Aquisgrani palatium & sedem regiam, nostrum semper respi- cientem dominium valido exercitu præsumsit invadere, sibi- que, versa aquila, designare. Hæc statim Orientali parte do- mus, morisque fuit omnium, hunc locum possidentium, ad sua eam vertere regna. Quem celeriter abeuntem *Cæsar* in- sequitur, depopulatis omnibus, & incendio consumptis, us- que ad *Parisiæ* sedem. In illo itinere multis infirmitate ni- mia compressis, *Bruno* Comes *Harneburgensis*, miles per cun- ctâ laudabilis, obiit *II. Cal. Decembr.* Reversus inde Impera- tor triumphali gloria, tantum hostibus incussit terrorem, ut nunquam post talia incipere auderent, recompenfatumque est his, quicquid dedecoris prius intulere nostris. Interim *Augustanæ* pastor *Ecclesiæ Othelricus*, gemma sacerdotum, * primo ordinationis suæ anno excedens à seculo, fructum la- boris devoti Christo remunerante præcepit *IV. Non. Julij,* *Henricus* autem huic succedens, parvo tempore sedebat, ut postea enucleabo. Accusatus apud Imperatorem *Gero* Co- mes à *Waldone*, & in loco, qui *Sumeringe* dicitur, hortatus *Adelberti* Archipræsulis & *Theodorici* Marchionis captus, patri meo patruoque firmiter est commissus. Deindeque convocatis ad *Magdeburg* cunctis regni Principibus, congregati sunt hi iudicio in insula quadam singulari certamine, vul- neratusque in cervicem bis *Waldo*, ardentius in sequitur ho- stem, percutiensque ictu valido caput, prostravit eundem. Interrogatus autem *Gero* Comes ab eodem, *si plus potuisset pugnare*, coactus est, quod jam defecisset, profiteri. *Waldo* tunc egressus, aqua refocillatus, depositis armis post tergum mor- tuus cecidit. Tunc *Gero* iussus decreto iudicum, & voce Imperatoris, à carnifice quodam de collari *III. Idus Augusti.* Hæc pugna nulli nisi tantum *Archiepiscopo Adelberto* & *Thiedri-*

Thiedrico placuit Marchioni: correptusque est Imperator ab
 Ottone, Bavariorum Duce, Luidulphi filio, eodem die veni-
 ente, & à Comite Bertoldo, quod ob tam vilem causam tan-
 tus vir nunquam damnari debuisset. Libet paucis exponere
 Luidulphi Corbejenfis meritum patris, cui multum vigilijs
 jejuniisque laboranti, plurima Dominus dignatus est revelare.
 Hic in die præfati certaminis cum diluculo missam humiliter
 & timorate, ut semper solebat, celebraret, vidit super altare
 Comitis caput Geronis, finitaque hac, aliam pro defunctis
 cantavit. Exutisque sacerdotalibus vestimentis, cum silen-
 tio exivit, congregatisque fratribus, obitum ejus indicavit,
 orationemque pro eo fieri humiliter postulavit. Decollatio
 autem ejus in ipso solis occasu fiebat, pro cujus memoria soror
 ejus *Tetta* & conjunx ejus *Arhela* monasterium in loco, qui
Elesleve dicitur, ubi ipse requiescit, construentes, partem to-
 tius suimet hæreditatis tradidere Domino, ejusque præcur-
 sori dilecto, Hoc, privilegio & imperiali præcepto, ea ratio-
 ne firmantes, ut Abbatia ibidem liberaliter facta, Imperato-
 ris suorumque potestatem ac tutelam respiceret successo-
 rum. Comitis præfati corpus post tres annos, cum juxta il-
 lud contactalis suæ poneretur, integrum una cum vestimen-
 tis inventum est. Imperante tunc prædicto Ottone V I. an-
 nos, Lutharius Rex cum filio suimet, ac muneribus magni-
 ficis, ad eum venit, & sibi satis faciens, amicitiam ejus firmiter
 acquisivit. Et in hoc anno Cæsar noster Italiam pergens,
 nunquam has regiones, proh dolor, amplius invisit. Post
 hæc præfatus antistes *Adelbertus*, Imp. jam Romæ commo-
 rante, tertio decimo suæ ordinationis anno, suos docendo
 & confirmando, ac *Gisleri* præsulis, qui tunc cum Cæsare fuit,
 diocesim perlustrans, XIII. Kal. Julij in Merseburg missam ce-
 lebravit, proximamque noctem cum *Hemuzone* laico in *Cor-*
beck lætus duxit, crastinaque die exurgens tristis, capitis ni-
 mium

Gero hic
 fuit ultim⁹
 Comes de
 Alsleben
 ad Salam
 fl. ut notat
 Spangenh.
 in Chron.
 Mansfeld.
 pag. 150. &
 Meibom.
 in Chron.
 Walbeccē-
 si, pag. 14.
 Chronic.
 Brunsvic.
 pag. 98.

Tetta so-
 ror, Adela
 uxor Ge-
 ronis.

Elesleve
 Abbatia

Lotharii
 Regis cum
 Ottone
 congressus.

Adelbertus
 Magdeb.
 Archiepisc.
 obiit.

mium queritur dolorem, & tamen abibat. Cumque *Citmini* villam, ad *Frankenleve* pergere cupiens, præterisset, nî cito à suis sustentaretur, ex equo paulatim declinans in terram cecidisset. Is vero tapete superposito, completisque omnibus, quæ à clericis dicenda erant, fideliter migravit ad Christum XII. Kal. Junij. Hujus corpus ad *Gibikenstein* delatum, atque sacerdotali apparatu vestitum, navigio ad *Magdeburg* usque deductum est, flebiliterque à confratribus, & maxime à monachis, susceptum, commendatum est ab egregio sanctæ Halberstadenensis Ecclesiæ Episcopo *Hilli VVardo*, favente sibi *Hardingo* Abbate venerando, in medio Ecclesiæ coram altari Apostolorum Philippi & Jacobi. Quanta sollicitudine idem sibi subditis invigilaret gregibus, lector attende. Saepe numero ad ovile S. Johannis Baptistæ, sanctique Mauritiij noctis silentio venit, duobus tantum comitantibus, qualiterque confratres ad matutinam convenirent, vel qui in dormitorio remanerent, ex improvîso perspexit; & si bene fuit, Domino gratias egit: sin autem, culpabiles digna castigatione redarguit. Sed clerus & populus tanti patris funere turbatus, *Otricum* confratrem, & tunc Imperatori fideliter servientem, communiter elegerunt in dominum & Archipræsulem: quamvis hoc nullo modo posse fieri, prædictus Archimandrita, dum adhuc viveret, beneque valeret, multis eorum numero publice prædiceret. Cum enim Episcopus & *Otricus* nunquam convenirent moribus, magna confratrum & hospitem, quia magister fuit scholæ; caterva bene elaborata maluit inde exire, quam in monasterio permanere. Huic *Cæsar*, cum apud Archiepiscopum licentiam sibi famulandi vix impetraret, contigit in diè resurrectionis sanctæ, Episcopum ad missam paratum, subdiacono, ut mos est, sanctam crucem coram tenente, ambabus eandem complecti manibus, & ut *Otricus* & *Ico* nunquam sedem possiderent suam, lacrymis postulare

Gibikens
Acia.

Adelberti
in suo mu-
nere dili-
gentia.

Otricus e-
ligitur in
locum ce-
sus.

Scholæ in
monaste-
rio Magde-
burgensi.

Vaticinij
Adelberti.

postulare profusus. Peracto autem divino pleniter ministro, cum idem ad mensam sederet, præfatos nunquam successuros palam cunctis præsentibus innotuit. Qualiter autem sibi hoc fuerit revelatum, non aperuit, nec unquam mihi aliquis intimare potuit. Post mortem quoque ejus *Walterdo* Walterdo qui & Dodico. sibi dilecto, qui & *Dodico* vocabatur, ut ipse mihi puero narravit, in somnis idem cuncta, quæ in hac re vivus pronuntiaverat, compleri talibus affirmavit. Hic in lecto positus, excessu mentis vidit Archiepiscopum in australi ecclesiæ janua, quæ cœmeterium respicit, stantem, eundemque, quasi *Romanum* cum baculo suimet pergere cupientem, his exasperavit verbis: *Mi Dodico, ut quid meum alii præbetis honorem?* cui respondens is, *Nonne, inquit, in tristi meo habitu non voluntatem, sed obedientiam solum senior carissime, vales considerare?* Ad hæc Archiepiscopus tunc persequitur: *Pro certo, dicens scias, Otricum sedem nunquam possessurum meam.* Universus autem clerus & populus, ut supra memoravi, completa electione, miserunt *Ekkihardum*, qui dicebatur *Ruffus*, cum consortio aliorum Ekkihardus Ruffus. fratrum & militum, qui hanc Imperatori nunciarent, & de promissis admonerent. Qui cum Italiæ partes, ubi Cæsar tunc commorabatur, itinere attingerent, *Gisleri* suffragium, qui apud Imp. tunc plurimum valebat, implorantes, legationis suæ, secretum ei aperiunt. Promissa ab eo est his fidelis intercessio, completurque sibi cunctis proxima in omnibus benevolentia. Namque ut audita Cæsaris auribus instillavit, pedibus supplex advolvitur, promissa & diu expectata longi laboris præmia postulans, domino hoc consentiente, protinus impetrat. Egressus autem interrogatur à nuncijs, & maxime ab *Oterico*, qui se fidei suimet firmiter commendavit, si quid in sibi creditis proficeret? quod vix suis necessitatibus in hoc subveniret, respondit. Corruptis deinde pecunia cunctis primatibus, maximeque Romanis, quibus cuncta Romanis cuncta sunt

semper ve-
nalia,

Giselerus
Archiepisc.
Magdeb.
Adelberti
successor.
non pastor
sed mer-
cenarius.
Chron Ci-
eiz. Langii
pag. 707.
Corruptus
iudex non
quit discer-
nere verū.
Mersepur-
gensis E-
piscopatus
destruatus.
Lambert.
Schaffna-
burg 1c-
fert ad an-
num 982.

sunt semper venalia, iudicibus, qualiter ad Archiepiscopa-
tum aliqua ratione veniret, primum secreto revolvit, mox-
que palam Domini Papæ Benedicti VII. qui sic vocabatur
ex numero præcedentium æquivocorum, obnixe petit auxi-
lium, quod cum totius consilio senatus si posset impendi, ex
sua parte sibi paratum foret. Et hic promisit. Positum est
Romæ concilium generale, sapientissimi conveniunt, imple-
turque illa Jeremiæ propheta: *Quomodo obscuratum est au-
rum, mutatus est color optimus, &c.* Nam cum iudices ab A-
postolico interrogarentur, si liceret Giselerum promoveri ad
Archiepiscopatum, quia certam non haberet tunc sedem, sed
ab Episcopo injustè, ut semper sit questus, ablatam Hildebar-
do, caruisse hæcenus quam possideret, tunc hoc autoritate
Cænonica præcipere se jure meritoque verbis affirmabant,
exemplis Davidica transgredientes monita: *Rectè judicate,
filij hominum;* Et illud: *Corruptus iudex nequit discernere verum.*
Lector, crede mihi, quòd piget atque pudet, me his longè in-
feriorem, hoc verbis exponere, quod hi ob præsentem ac fu-
turum pudorem noluerunt omittere. *Merseburg*, quæ us-
que huc liberaliter dominabatur Ecclesiæ Halberstadensi,
sede Episcopali destructa, subditur, & *Giselerus* ejusdem non
pastor sed mercenarius ad majora semper tendens desiderata
iv. Idus Septembr. percepit, proverbij non memor illius:
Quanto altior gradus, tanto gravior sit casus. Certè si voluisset
is in cura sibi credita persistere, omnem scrupulum in aliquo
sibi unquam obstantem, Imperatoris auxilio potuisset ex-
pellere, magnamq; securitatem ac rerum affluentiam cuncta-
rum sibi suisque successoribus efficere. Sed quia Domini ju-
dicia hominibus scilicet occulta, nunquam autem injusta,
non illi solùm sed communibus nostrimet imputo peccatis
domesticis, quibus quicquid adversi accidit justè ascribitur.
Orricus verò *Beneventum* postea veniens, infirmatur. Con-
frater

frater meus, nomine *Husvart*, ut mihi retulit, vidit assistere sibi *Athelken*, præpositum quondam nostrum sed tunc defunctum, annonam sancti Mauritij eminus sibi porrigentem. Expavescens tali visione; idem, *cernis*, inquit, *frater aliquid*: & exponens ei ordine cuncta, *Va mihi*, dixit, *mifero & peccatori*, quod unquam monasterium meimet & obedientiam ob ambitionem reliquit, & si divina largitas aliquam mihi concedere dignatur sanitatem, supplex huc venio, nunquamq; recedo. Talia persequutus, infirmitate validiori opprimitur, & post paucos dies in præfata civitate Nonis Octobris moritur, ac sepelitur: non ullum sapientia atque facundia sibi relinquens similem. Gifilerus autem accepta ab Imperatore licentia, Magdeburgii, Calend. Decemb. Thiedrico, Metensis Ecclesiæ Episcopo, comitante, venit. Fuit hic amicus Cæsaris, & valde ei charus, unusque ex numero corruptorum, qui mille talenta auri atque argenti pro veritatis obumbratione ab Archiepiscopo percepit. Cui quidam, cum ab eodem jussu Imperatoris ad matutinam joculariter benediceretur, *Sariat te*, inquit, *Domine in futuro*, quem hic omnes non possumus auro. Tunc omnia, nostram prius Ecclesiam respicientia, divisa sunt miserabiliter, Sclavonicæ ritus familiæ, quæ accusata venundando dispergitur. Pars Episcopatus nostri, quæ jacebat inter *Salam* & *Elistram* ac *Mildam* fluvios, & *Plisni*, *Vedu* & *Tuchurino* pagos cum villis passim & piscinis *Friderico* Cicensi datur Episcopo. *Volteoldo* autem Misnensis Ecclesiæ antistiti pars illa conceditur cum adpertinentibus villis: *VVissenburg* & *Lofata* una, quæ ad *Gutici* Orientalem pertinet, ac fluvij *Caminitz*, *Albig*, distinguitur: sibi autem retinuit *Gifilerus* undecim urbes, quarum sunt hæc nomina: *Scudici*, *Cotug*, *VVorzin*, *Bigni*, *Ilburg*, *Dihni*, *Pug*, *Luibanici* & *Gezerisca*. Præcepta, quæ munera regalia seu imperialia detinebant, aut igni comburebat, aut Ecclesiæ suæ mutato nomine designari fecit

Spechtstano

Theodoricus Episcopus Metensis

Episcopus Merseburgensis descriptus, vide Chrone Citiz. pag. 707.

manet

Diploma-
 ta Merse-
 purg abo-
 lita,
 * Thideri-
 cus Mar-
 chio sua
 superbia
 cogit Sla-
 vos fieri
 Christiana.
 nae fidei
 desertores.
 Adam. Bre.
 mens. pag.
 60. Hel-
 mold. lib.
 2. cap. 16.
 Grantz.
 Wandal.
 lib. 2. c. 41.
 † Sigifridus
 pater Dit-
 mari.
 Slavorum
 defectio.

mancipia, & totum quod *Merseburg* respicere deberet, ne unquam colligeretur, sponte dispergit, Abbatiam ibi statuit, eidemque *Otradum* venerabilem de sancto Johanne Monachum præfecit, postq; *Heimonem* de eodem monasterio constituit. Sed quæ res destructionem hanc subsequeretur, Lector attende. Gentes quæ suscepta Christianitate regibus & Imperatoribus tributariæ serviebant, superbia *Thiedrici* * Ducis aggravatæ, præsumptione unanimi arma commoverant, quod patri meo Comiti † *Sigifrido* priusquam fieret, sic revelatum. Vidit in somnis aërem nube densa contractum, & præ admiratione, quid hoc esset, percunctatus, audivit vocem talia proferentem: *Nunc illud compleri debet vaticinium: Pluit Dominus super justos & injustos.* Quod etiam III. Calend. Julij scelus, percussio in *Havelberg* præsidio, destructaque ibidem Episcopali Cathedra, primum exoritur. Transactis autem trium spacijs dierum, Slavorum conspirata manus Brandeburgensem Episcopatum XXX. annos ante Magdeburgensem constitutum cum jam prima sonaret, invasit, fugiente prius tertio Antistite ejusdem *Volcmero*, & defensore ejus *Thiedrico*, ac militibus ipsa die vix evadentibus. Clerus ibidem capitur, & *Dodilo* ejusdem sedis antistes, qui à suis strangulatus, tres annos jacuit sepultus, tunc verò è tumulo eruitur, & integro ad huc ejus corpore, ac sacerdotali apparatu, ab avaris canibus prædatur, & iterum temere reponitur: omnis Ecclesiæ thesaurus distrahitur, & sanguis multorum miserabiliter effunditur. Vice Christi, & piscatoris ejusdem venerabilis Petri, varia Dæmoniacæ hæresis cultura deinceps veneratur, & stebilis hæc mutatio non solum à gentilibus, verum etiam à Christianis extollitur. Temporibus his Ecclesia Cicensis à Bojemorum exercitu *Dedi* Duce capta est, & deprædata, *Hugone* primo, tunc Episcopo; hinc effugato. Posteaque monasterium sancti Laurentij martyris in urbe, quæ *Calve* dicitur, situm desolan-

Hugo pri-
 mus Citi-
 zensis Ec-
 clesiæ præ-
 sul, à Bo-
 hemis ex-
 pulsus an-
 no 974.
 Chronic.
 Citiz.

desolantes, nostros sicut fugaces cervos insequerantur. No-
 stras etenim facinora nobis formidinem & his suggerebant
 validam mentem. *Mistui*, Abditorum Dux, *Homanburg*,
 ubi sedes Episcopalis quondam fuit, incendit atque vastavit.
 Quid vero ibi mirabilium Christus operaretur e cœlis, atten-
 dat religio totius Christianitatis. Venit de supernis sedibus
 dextera, in medium collapsa incendium expansis digitis &
 plena cunctis videntibus rediit. Hoc admiratur exercitus,
 hoc stupet *Mistui*, timoratus, & id mihi indicavit *Avico*, *Ca-*
pellanus tunc ejus, & spiritualis frater meus postea effectus.
 Sed ego cum eodem sic tractavi reliquias sanctorum itinere
 in Cœlum divinitus collatas abisse, hostesque terruis-
 se atque fugasse. Desolatis tunc omnibus præda & incendio
 Urbibus ac villis, usque ad aquam, quæ *Tongera* vocatur, con-
 venerunt e Slavis peditum ac equitum plus quam triginta le-
 giones, quæ sine aliqua læsione, residua quæque, suorum au-
 xilio deorum tunc devastare non dubitarent, tubicinibus
 præcedentibus. Non latuit hoc nostros. Conveniunt E-
 piscopi *Gislerus* & *Hillibardus* cum Marchione *Thiedrico*, cæ-
 terisque Comitibus, *Redigo*, *Hudone* & *Binizone*, *Fridrico*, *Du-*
done ac patre meo *Sigusrido*, aliisque compluribus, qui ut dies
 Sabbathi primò illuxit, missam omnes audiunt, corpus ani-
 mamque cœlesti Sacramento muniunt, hostesque obvios fi-
 ducialiter irrumpentes, paucis in unum collem effugientibus,
 prosternunt. Laudatur à victoribus in cunctis Dominus mi-
 rabilis operibus, approbaturque veridicus Pauli doctoris ser-
 mo: *Non est prudentia, neq. fortitudo, nec consilium adversus Do-*
minum. Derelicti sunt, qui prius Dominum spernere præsum-
 pserunt, idolaque manu facta & profus inania creatori suo
 stulti præposuerant. Appropinquante tunc nocte, nostris-
 que à longè castra metantibus, hi quos supra memoravi, fur-
 tim

Ottonis II.
res gestæ
in Italia

Otto Dux
Ludolfi F.

Clades Ot-
tonis II.
Sarraceni-
ca & fuga,
refertur à
Mariano
Scoto ad
annum 983.

Calonymus
Judæus.

tim præ dolore evaserunt. Omnes autem nostri, exceptis
tribus, castino gaudentes remeabant, applaudentibus cunctis,
quos obviam habuere, vel domi invenere. Interim Cæsar
Romanum sic regebat Imperium, ut quod patrem suum prius
respiciebat, omne detineret, & Sarracenis suâ impugnantibus
viriliter resisteret, & à finibus suis longè hos effugaret.
Calabriam à crebra Græcorum incurfione, & Sarracenorum
deprædatione, magnam injuriam perpeti, Cæsar comperiens,
ad supplementum exercitus sui Bavaros ac fortes in armis
Alemannosevocavit. Ipse autem cum Ottone Duce, fra-
tris filio Luidulfi, ad urbem *Tarentum*, quam Danai jam præ-
sidio munitam obtinuerunt, festinavit, eamq; viriliter in parvo
tempore oppugnatam devicit. *Sarracenos* quoque, valido
exercitu sua populantes, superare contendens cautos illò spe-
culatores misit, qui certa de hostibus referrent. Quos primò
infra urbem quandam clausos effugavit devictos, postque
eosdem in campo ordinatos, fortiter innumeram ex his mul-
titudinem stravit, prorsusque hos speravit esse superatos.
Sed hi ex improvise collecti, ad nostros unanimiter pergunt,
& paululum resistentes prosternunt, proh dolor, III. Idus
Julij, *Richarium* lanciferum & *Vdonem* Ducem, matris meæ
avunculum, Comitesque *Ditmarum*, *Becelinum*, *Gevehardum*,
Guntherum, *Ecelinum* ejusque fratrem *Becelinum* cum *Burchar-
do* & *Dedi* ac *Conrado*, cæterisque ineffabilibus, quorum no-
mina dominus sciat. Imperator autem cum *Ottone* præfato
cæterisque effugiens ad mare venit, vidensque à longè na-
vim, *Salandriam* nomine, *Calonymi* Judæi, equo ad eam pro-
peravit. Sed ea præteriens suscipere hunc recusavit. Ille
autem littoris præsidia petens, invenit adhuc Judæum stan-
tem, seniorisque dilecti eventum sollicitè expectantem. Cum-
que hostes adventare conspiceret, quid unquam fieret de se,
tristis,

gritis, hunc interrogans & habere se amicum apud eos, cujus auxilium speraret, animadvertens, iterum equo comite in mare profiliens, ad alteram, quæ sequebatur, tendit Salandriam, & ab *Henrico* solum milite, qui Slavonicè *Zolunta* vocatur, agnitus intromittitur, & in lecto senioris ejusdem navis positus, tandem ab ipso etiam cognitus, si Imperator esset interrogatur. Qui cum hoc diu dissimulare studuisset, tandem professus: *Ego sum*, inquit, *qui peccatis meis id promerentibus, ad hanc veni miseriam: sed quid vobis sit modò communiter faciendum, diligenter accipite. Optimos ex meo nunc perdidit miser imperio, & propter hunc doloris stimulum neq; terras has intrare, nec horum amicos unquam possum vel cupio videre. Eamus tantum ad urbem Rossan, ubi mea conjunx meum præstolatur adventum, omnemq; pecuniam, quam teneo ineffabilem, cum eadem sumentes, visitemus Imperatorem vestrum, fratrem scilicet meum, certum, ut spero, meis necessitatibus amicum.* His dulcibus alloquiis provisor navis delectatus, consensit, & per dies ac per noctes ad conditum pertingere locum properavit. Quo cum propiarent, binomius ille jussu Imperatoris præmissus, Imperatricem, & qui cum ea erat, Thiedricum præsulem supra memoratum cum somariis * plurimis quasi pecunia sarcinatis, vocavit. Græci autem primo, ut Imperatricem cum tantis de urbe præfata muneribus exire viderunt, anchoram ponentes, *Thiedricum* Antistitem cum paucis intromittunt. Sed Imperator rogatu præsulis vilia deponens vestimenta, & induens meliora, viribus suis & arte natandi cossus, ut stetit in prora, mare velociter insiluit. Quem cum quidam excircumstantibus Græcis apprehensa veste detinere præsumeret: perfossus gladio *Luipponis*, egregii militis, retrorsum cecidit. Fugerunt hi in alteram partem navis, nostri autem, quibus huc veniebant puppibus, incolumes Cæsarem seque-

H 2

bantur,

Henricus
Zolunta
Slavus.

Ottonis II.
astus,
Confer. A
ventin. lib.
v. p. 307.

*Somarius
vel sauma-
rius, equus
saumis o-
neratus,
Sauma ve-
ro sarcina,
onus. Gloss.
v. Vide Lin-
deb. og.
Gloss. pag.
1472. Be-
stis the-
saurū por-
tantibus,
explicat
Gobelinus
Æt. vi. cap.
49.

bantur, eos littoris securitate præstolantem, præmiaque promissa magnis muneribus Danais implere cupientem. Hi verò multum perterriti, promissionibusque diffidentes, abierunt, patrios repetentes fines; quique dolo omnes semper vicerant nationes, simili se tunc delusos arte sentiebant. Quanta autem læticia à præsentibus, posteaque venientibus, Imperator susceptus sit, explicare non valeo. Sed ut in omnibus, Lector carissime, certus efficiaris, *Salandria* quid sit, vel cur ad has pervenerit oras, breviter intimabo. Hæc est, ut præfatus sum, navis miræ longitudinis & celeritatis, ex utroque latere duos tenens remorum ordines, ac centum ac quinquaginta nautas. Duabus hoc unum erat nomen navibus, quæ jussu Basilij **Calabriam* petierunt, colligendi gratia tributis: Quæ licet Romano specialiter serviat imperio, tamen ne aliquam à Græcis patiantur molestiam, auri debitum quotannis voluntariè persolvit Constantinopolitanis. Imperator autem has venientes, inextinguibilemque ab omni re, præter acetum, ferentes ignem, * sibi conjunxit, & in mare ad comburendas Sarracenorum naves conductas direxit: Quarum una, sicut prædixi, suscipere devictum eundem recusavit, seu ob ignorantiam sui, seu ob metum subsequenti inimici. Altera autem, quæ hunc instinctu *Henrici* suscepit, velut præfatus sum, invita reddidit. Paululum mihi nunc deviantimens est, incepta perficere. Omnes nostri Principes comperita tam miserabili fama, conveniunt dolentes, & ut eum sibi liceret videre, per epistolæ portitorem unanimi supplicatione poscebant. Quorum legationem Cæsar ut audivit, desideranti animo consensit. Indicitur in *Berna* civitate conventus, & omnis huc convocatur principatus, necessaria ut hic tractarentur multa: Solus Dux *Bernhardus* in media revertitur via: namque una ex urbibus suis, quam Imperator

Salandria
navis de-
scriptio.
Tempori-
bus nostris
tales naves
apud Itali-
cos Galce
nominan-
tur, inquit
Gobel. d. l.
à Celœc
eam dedū-
sens.
* Calabria
utriq; Im-
perio tri-
butaria.
* Ignis Gre-
cus, à Cal-
linico in-
vêtus, quo
sub aqua
naves in-
tendebant.
Vid Panci-
rollum Me-
morab.
part. 2. tit.
39.
Conventus
Impetii
Veronæ.
Bernhardus
Dux

contra

contra Danos opere ac praesidio firmavit, dolo ab his denuo
 rapta, caesis defensoribus ejusdem, incensa est.

Anno Dominicæ incarnationis DCCCC LXXVIII.

Imperator *Verone* placitum habuit, & *Henricus minor* exilio
 solutus, Dux Bavatorum; & in hoc anno Slavi unanimiter
 restiterunt *Cæsari* & *Thiedrico* Marchioni: & filius Imperato-
 ris ab omnibus in dominum eligitur. Post paucos dies disce-
 debant, ultimum valedicentes: namque Imperator cum Ro-
 mam veniret, relicta matre sua venerabili in *Papia* civitate,
 graviter infirmatus, ut extrema praesentit adesse, omnem sui-
 met pecuniam partes divisit in quatuor, unam Ecclesiis, se-
 cundam pauperibus, tertiam dilectæ suimet sorori *Mechildæ*,
 quæ Abbatiam in *Quidilingeburg* devota Christo famula ob-
 tinuit; quartam suis tristibus donavit ministris ac militibus,
 factaque latialiter confessione coram Apostolico, cæterisque
 coepiscopis atque presbyteris, acceptaque ab eis optata re-
 missione, vii. Id. Decembr. ex hac luce substractus est, terræ-
 que commendatus, ubi introitus orientalis Paradisi domus
 sancti Petri cunctis patet fidelibus, & imago Dominica ho-
 norabiliter formata venientes quosque stans benedicit. E-
 quidem fortis memor humanæ, multumque indigens indul-
 gentiæ, cœli terræque Deum & Dominum supplex efflagito,
 ut quicquid hic in mea unquam peccaverit Ecclesia, clemens
 remittat, pro beneficijs autem centuplum largiatur, potesta-
 teque immerito mihi concessa indulgeo, te obnixè successo-
 rem postulans, ut huic veniam, nemini in ultimis denegan-
 dam, semper ex corde tribuas. Hujus inclyta proles, nata
 sibi in Sylva, quæ *Ketil* vocatur, in die proximi natalis Do-
 mini, ab *Johanne* Archiepiscopo Ravennate, & à *VVilligiso*
 Magociacense, in regem consecratur Aquisgrani, & comple-
 to hoc officio, mox legatus tristi nuntio tanta perturbans

Henricus
 minor Dux
 Bavarum

Mors & se-
 pultura Ot-
 tonis. II.

Ketil silvæ

Otto III.
 patri suc-
 cessit, und-
 e in re-
 gem Aquis-

grāni à Jo- gaudia advenit. Movit multorum corda ineffabilis dolor,
 hanne Ra- virtus sublata queritur, quam sæpissime incolumem homo
 vennati E- fragilis & dubius persequitur. Sedit hic bis quinos solares
 piscopo. annos post obitum patris sui regni tutor & imperij, hostibus
 Lambert. cunctis horrendus, commissisque gregibus in expugnabilis
 agno. 984. murus. Nutat anxia in tantis rebus populi sententia, quam
 citò firmavit divinæ majestatis miseratio. Solvitur à Tra-
 jectensi custodia Dux Henricus, & ab eo Rex tenellus, ad nu-
 triendum sive ad degradandum à *Vvarino* Coloniensi Archie-
 piscopo, cujus firmæ fidei ab Imperatore prædicto is commis-
 sus fuit, assumitur. Obseram modò tertij seriem voluminis
 Conser A. duro vecte necis deslendaæ tertij Imperatoris nostri, & certitu-
 ventin. lib. dinem pietatis almæ, quæ omnem exclusit ambiguita-
 7. pag. 307. tem, stylo lætus aperire conabor.

